

<http://www.golias.cz/index.php?modul=audio&sub=clanky&page=clanek&id=3372>

USHER X-708

Na první pohled upoutá honosným zevnějškem, téměř stejným, jaký má model z nejvyšší řady Be-718. O něm jsem ZDE nedávno psal, zájemce tam získá obecnější informace o tchajwanské firmě (existuje již 37 let) i výhodách regálových boxů pro audiofilský poslech v běžných domácích podmínkách.

Znovu opakuji: povedená regálovka zprostředkuje (za stejné peníze jako sloupový typ) bezprostřednější hudební zážitky, poslech méně ruší negativní vliv akustiky. Kombinace perfektně zaoblených hran, lesklého pianového laku a zesílených bočnic vynikne po odstranění rámečku s průzvučnou tkaninou. **Typ X-708** působí v interiéru krásně i zezadu, neboť výrobce nešetřil a zadní straně boxu dopřál stejný lak, jako má na přední a horní. Dokonce i na spodní straně najdete identický pianový lak. Na spodek boxů se nikdo nedívá, ale odhalí zajímavost. V boxu jsou zapuštěny matky, které neslouží pro eventuální přišroubování spiků, nýbrž spojení s firemním stojanem. Jistě víte, že kvalitní regálovky potřebují dobrý a především stabilní stojan. Měl by mít vyšší hmotnost, než vlastní box, kvůli rezistenci přenosu rezonancí a výhodnějšímu posunutí těžiště sestavy box+stojan směrem dolů. Usher příslušný stojan nabízí, je vhodný jednak kvůli hmotnosti (za 18 kg vděčí především tlusté žulové desce) a vzácné možnosti nastavení výšky dle konkrétních podmínek.

Výškáč má být zhruba ve výši uší, což nelze u běžných stojanů zaručit, neboť se liší výška posluchačů a ještě více výška sedadla židlí, křesel nebo pohovky. Box může stát na gumových podložkách a v případě firemních stojanů se využijí také – box se i při dotažení spojovacích šroubů dotýká stojanové desky nepřímo, přes podložky. Tušení, že nepůjde o běžný reprobox se potvrzuje při vybalování, překvapí svojí hmotností 12 kg, to u regálové soustavy této velikosti není obvyklé. Zaoblené hrany čelní stěny z masivu nejsou jen pro parádu, omezí nežádoucí odrazy vysokých kmitočtů od ostrých hran, tím zpřesní lokalizaci. Mírně zakloněná čelní stěna pomáhá timingu: stejný kmitočet vyzářený z obou reproduktorů

dorazí k uchu posluchače ve stejný okamžik, na rozdíl od běžných boxů, které nekorigují rozdílnou polohu akustického centra basáků a výškáčů (u prvního je vždy posunuto více dozadu, dovnitř reproduktoru, proto je vzdálenost akustické centrum měniče – ucho o pár cm delší, tudíž trvá trošičku déle). Záklon potlačí též nebezpečné stojaté vlny uvnitř boxu, stejně jako mírný náklon zadní stěny. Skříň je samozřejmě vyztužená vnitřním horizontálním rámem, který také zvýší pevnost boxu. Snížení nežádoucího parazitního chvění, tedy rezonancí skříně, zlepši neutralnost reprodukce i lokalizaci nástrojů a hlasů v prostoru. Neobvyklé jsou přídavné bočnice přichycené k boxu čtveřicí šroubů. Tvoří s původní stěnou (MDF silná 2 cm) boxu sendvič, mají zaoblené hrany, jejich tloušťka se postupně zvětšuje, při obvodu je menší, uprostřed největší. Je to záměr, rezonance mají vždy uprostřed stěny největší amplitudu. A dřevěné desky je svoji nezanedbatelnou hmotností efektivně potlačí. Na zadní stěně ústí otvor bassreflexu, nechybí reproterminál umožňující bi-wiring /bi-amping. Terminál je osazen velmi solidními zlacenými konektory, připomínají prvotřídní WBT. Oba reproduktory vyrábí Usher sám. Středobasový měnič používá papírovou membránu s průměrem 14 cm. Má nápadně silný gumový závěs, důvod poznáte po vyjmutí reproduktoru ze skříně: váží 2,75 kg, průměr magnetu činí 12 cm, průměr cívky 42 mm – což rozhodně nejsou běžné hodnoty, ani v cenové kategorii o 30% dražší. Koš je samozřejmě přesný odlitek, úzká žebra tvoří minimální odpor akustickému tlaku – viz FOTO.

Výškový měnič má impregnovanou hedvábnou kalotu s průměrem 28 mm, tedy o trošku větší, než obvyklých 25-26 mm. Větší průměr přispívá k vyššímu možnému zatížení výškáče, nebo – při stejné hlasitosti – k nižšímu zkreslení. Dále umožní posunout dolní

hranici frekvenčního rozsahu, pomohl i větší objem komory za kalotou. Magnet výškáče je chlazen ferrofluidem, dobře zvolená viskozita kapaliny zlepšuje lineární mechanickou stabilitu měniče, což se projeví opět vyšším možným zatížením na spodní části frekvenčního rozsahu. Vyhybka rozdělí signál na dvě pásma u kmitočtu 2.320 Hz. Usher zde používá výhradně kvalitní (časově stálé parametry, s nízkou tolerancí) komponenty, tlumivky mají vzduchové jádro (u nich nehrozí náhlý nárůst zkrácení při nasycení jádra) a kondenzátory tvoří polyprénové typy. Usher bohužel patří ke stále větší skupině výrobců, kteří neposkytují o výhybce podrobné informace, udává pouze strmost filtrů „vyššího řádu“ – tedy 12 dB/oktávu a výše, můžeme tedy hádat.

POSLECH se konal u pražského prodejce komponentů Usher, zapojený přehrávač i zesilovače (CD-7, P-307 A Pre + R-1.5 Amp) představovaly více než rovnocenné partnery. Boxy jsme umístili na stojany a postavili nejdříve zhruba metr před zadní stěnu. Ihned překvapily výraznou živostí, asi po půl hodině konstatuji mírně (odhadem 1-2 dB) zdůrazněné pásmo presence, což zajistí výbornou srozumitelnost. Po několika málo minutách poslechu ukázek ze známých desek bylo jasné: basy rozhodně chudobou netrpí. Příjemně překvapily mohutností, pozoruhodně dobře spojenou s rychlostí a pružností, současně nechyběla hudbě transparence. Na tak drobné bedničky pozoruhodný výkon! Abych si lépe vychutnal jejich reprodukci, posunul jsem stojany ještě blíže, zadní stěna boxů pak byla od stěny vzdálena cca 1,6 m, já seděl asi 2 metry od nich. Obecně platí: neobávejte se poklesu nízkých frekvencí! Jakmile boxy přiblížíte více k místu poslechu, uděláte jenom dobře, vliv akustiky místnosti klesne. Reprodukce 708 byla příjemně vyvážená, žádné „předvádění“ typu bum-cink. To se mi líbí! Výrobce udává dolní mezní kmitočet 45 Hz bez informace o tolerančním pásmu, ale to není podstatné, rozhodující je poslech – a nízké tóny rozhodně nepostrádám. Komu připadá 45 Hz jako „nic moc“ připomenu, že na běžných hudebních nahrávkách je skutečně nízkých frekvencí (pod 35 Hz) velmi málo, nejnižšímu tónu baskytary odpovídá kmitočet 41 Hz. Basy má 708 precizní, příkladně čisté, ani při vyšší hlasitosti nepozorují náznak slévání či dunění. Vzhledem k velikosti nabídnou nečekanou porci dynamiky. Dobře se pozná jejich charakter: správně diferencované, jadrné a pevné, přitom pěkně rychlé. Jako ukázkou pouštím sólo kontrabas, hraje – ne, doslova zpívá v rukou umělce jménem Renaud Garcia-Fons. Jeho CD i hudbu znám, vydává je u firmy Enja. Jde o směs jazzu, flamenka plus arabské hudby s kontrabasem v roli melodického a sólového nástroje. Uslyšíte nejen nesmírnou energii vášnivé hry na basu (dynamika!), ale též vysoké rozlišení boxů. Neboť basa zde neprodukuje pouze nízké frekvence, slyšíte drnění, syčení strun, nečekané výšky během flažoletů, oceníte rychlost tvoření jednotlivých, v rychlém sledu následujících tónů. Reprodukce nástrojů i hlasů potvrzuje velmi dobré navázání jednotlivých pásem, zvuk je homogenní, jakoby hrál celopásmový měnič. Zajisté výsledek pečlivého výběru reproduktorů a optimálně navržené vyhybky.

Náročný test rozlišení středního pásma je záznam L.Taylora, který hru na kytaru chvíli doprovází pískáním. Firmě Chesky se nahrávka disku Ink mimořádně povedla, pískání představuje velmi obtížný úkol – není snadné ho čistě nahrát, ani reprodukovat. Pískání nezní zkráceně, vyvolá dojem přítomnosti Taylora v místnosti. Pochvala, nadprůměrně dobrý výsledek. Zde též přispěla dvojice highendových zesilovačů. Poslech vibrafonu, trianglu, činelů a nástrojů s množstvím harmonických kmitočtů dokládá, jak zní čistě, ovšem zcela nejvyšší kmitočty nejsou zcela otevřené, proti beryliovému výškáči chybí trochu vzdušnosti a např. vysoké tóny cembala nebo trubky postrádají charakteristický doplněk zvukového projevu. Nekritizují nedostatek, pouze upozorňují, že se 708 zde chová podobně, jako jiné běžné boxy s hedvábnou kalotou. Kdo nezná zvuk živých nástrojů (nebo reprodukci Be či páskových výškáčů), nebude nic postrádat. Výškáč vyzařuje vysoké kmitočty v širokém úhlu,

není třeba boxy směřovat přímo na poslechové místo. Velmi dobře budou hrát, nasměrujete-li je z původně rovnoběžných os cca 15 stupňů směrem k posluchači, prostor nahrávek nebude omezen roztečí beden. Měly by ale stát alespoň metr od bočních zdí. 708 zvládnou dobře i tichou reprodukci - poskytnou množství detailů a barev, nesmíte však sedět moc daleko.

Závěr: 708 nabízí za požadovanou cenu skvělý vzhled i zvuk. Komu by připadalo basů málo, stačí umístit stojany např. 50 cm od zdi. Přiblížením k zadní stěně se pokles basů samozřejmě zpomalí, současně se však vybudí rezonance místnosti a poslech pak brzy unaví. Radím – dopřejte si alespoň občas luxus, poponeste stojany více dopředu a uslyšíte nahrávky mnohem lépe. Pokud si dohodnete s prodejci Usher poslech, sami poznáte, jak překvapivě dokáží současné regálové boxy dospěle hrát.

Technické parametry

kmitočtový rozsah: 45 Hz až 28 kHz
dělicí kmitočet: 2,32 kHz
citlivost: 87 dB/1W/1m
rozměry / hmotnost: 24,5 x 36,5 x 38 cm / 12 kg
cena: 30 990 Kč